

Особливості експертної діяльності у справах, пов'язаних із холодною зброєю, в умовах воєнного стану

Вікторія Панькулич

судовий експерт сектору досліджень зброї, відділ криміналістичних видів досліджень, Закарпатський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства внутрішніх справ України, м. Ужгород, Україна

Розглянуто актуальні проблеми судово-експертного дослідження холодної зброї в умовах воєнного стану, зокрема особливості визначення функціонального призначення та уражаючих властивостей об'єктів.

Ключові слова: судово-експертні установи; судово експертиза; холодна зброя; об'єкти дослідження.

Peculiarities of Expert Activity in Cases Related to Cold Weapons Under Martial Law

Victoria Pan`kulich

The paper examines current issues of forensic examination of cold weapons under martial law, in particular the specifics of determining the functional purpose and injuring properties of the objects.

Keywords: forensic institutions; forensic examination; cold weapons; objects of examination.

Збільшення кількості зброї в соціальному середовищі, яке зумовлене запровадженням правового режиму воєнного стану в Україні суттєво вплинуло на функціонування усіх державних інституцій, у тому числі органів досудового розслідування та судово-експертних установ. В умовах збройної агресії росії проти України значно зросла кількість кримінальних проваджень, пов'язаних з незаконним обігом холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів.

Дослідження холодної зброї відіграє одну з провідних ролей у встановленні об'єктивної істини у кримінальних провадженнях, оскільки від правильності експертного висновку залежить кваліфікація дій особи та прийняття процесуальних рішень. Попри запровадження воєнного стану, судово-експертні установи продовжують здійснювати свою діяльність у штатному режимі, водночас збройна агресія спричиняє зміну характеру експертних завдань та специфіки об'єктів, що надходять на дослідження. Як свідчить практика, в період дії воєнного стану чимало предметів, які мають ознаки зброї, у тому числі холодної, вилучається під час перевірок на блокпостах та контрольно-пропускних пунктах у осіб як військової, так і цивільної категорії, особливо під час їх переміщення з прифронтових регіонів.

З огляду на вищевказане, це зумовлює суттєве збільшення кількості призначених судових експертиз та відповідне зростання навантажен-

ня на судових експертів. Попри це, трапляються випадки, коли ініціатори експертного дослідження нехтують вимогами щодо належного упакування об'єктів, що є об'єктивною причиною не прийняття матеріалів до дослідження. Об'єкти дослідження та порівняльний матеріал подаються до ДНДЕКЦ, НДЕКЦ в упакуванні, що забезпечує їх збереження від несанкціонованого доступу, і засвідчуються в установленому законодавством порядку [2].

Важливою особливістю є також те, що деякі об'єкти мають дефекти, які спричинені експлуатацією в польових умовах чи бойових діях. Такі обставини можуть впливати на встановлення придатності об'єкта дослідження до неодноразового ураження цілі, що визначають за наявності технічної забезпеченості як його окремих елементів, так і конструкції в цілому, а також за достатністю його уражаючих властивостей. Результати дослідження окремих груп об'єктів холодної зброї та конструктивно схожих із нею виробів свідчать про потребу розширити концептуальний апарат стосовно призначення об'єктів дослідження, зважаючи на тимчасовий чинник функціонального призначення і зміни функціонального призначення [1].

Вищевикладене свідчить про необхідність удосконалення методичного забезпечення судово-експертних досліджень холодної зброї та конструктивно схожих із нею виробів в умовах воєнного стану.

Перелік джерел посилання

1. Гуцал В.В. Криміналістичні критерії визначення холодної зброї та їх вплив на висновки експерта. *Криміналістичний вісник*. 2020 р. URL: <https://visnyk.dndekc.mvs.gov.ua/index.php/visnuk/article/view/81/54>;
2. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 № № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.